

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

ректор Вінницького національного медичного
університету ім. М.І. Пирогова

В.М. Мороз

2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію освітнього процесу

для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії

у Вінницькому національному медичному університеті

ім. М.І. Пирогова

Розглянуто та схвалено

на засіданні Вченої ради ВНМУ

(протокол № 8

від 4 квітня 2019 року)

Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова: Вінниця, ВНМУ ім. М.І. Пирогова, 2019. - 17 с.

Укладачі:

проф. О.В. Власенко, доц. О.А. Серебреннікова, доц. О.П. Драчук

1. Загальні положення

Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (далі – Положення) у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова (далі – ВНМУ ім. М.І. Пирогова) є основним нормативним документом, що регламентує проведення освітньої діяльності у ВНМУ ім. М.І. Пирогова для аспірантів та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою (далі – здобувачів) на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

Освітній процес на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти базується на принципах науковості, доброчесності, гуманізму, наступності та багатоступеневій системі вищої освіти.

ВНМУ ім. М.І. Пирогова здійснює освітню діяльність на третьому (освітньо-науковому) рівні у відповідності до отриманих ліцензій; науковий та навчальний відділи ВНМУ ім. М.І. Пирогова організовують освітній процес з урахуванням цього Положення та на основі освітньо-наукових програм та навчальних планів.

Здобувачі беруть активну участь у формуванні індивідуальних траєкторій навчання, індивідуальних навчальних та наукових планів роботи, у виборі навчальних дисциплін. ВНМУ ім. М.І. Пирогова надає здобувачам можливість користуватися навчальними приміщеннями, бібліотекою, науково-дослідними лабораторіями, науковою, навчальною та методичною літературою, обладнанням й іншими засобами навчання на умовах, визначених Правилами внутрішнього розпорядку та Положенням про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова.

Мовами навчання у ВНМУ ім. М.І. Пирогова є українська, російська (для певних груп іноземних студентів), англійська.

2. Основні нормативні документи з організації освітнього процесу

Організація освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії ВНМУ ім. М.І. Пирогова базується на виконанні Законів України «Про вищу освіту» №1556-VII від 01.07.2014 року, «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26 листопада 2015 р. № 848-VIII, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23.03.2016 р. № 261, Положення про порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ВНМУ ім. М.І. Пирогова, Положення про організацію навчального процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова, на підставі Статуту ВНМУ ім. М.І. Пирогова та інших нормативних документів з питань освіти, та даного Положення.

3. Навчальний час здобувачів

Організація освітнього процесу за третім (освітньо-науковим) рівнем ВНМУ ім. М.І. Пирогова здійснюється відповідно до Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС), яка базується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії, необхідного для досягнення очікуваних результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Обліковими одиницями навчального часу є:

- заліковий кредит ЄКТС
- академічна година;
- навчальний семестр;
- навчальний рік;
- навчальний курс.

Заліковий кредит ЄКТС – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

Академічна година - це мінімальна облікова одиниця навчального часу. Тривалість - 45 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин ("пара").

Навчальний семестр - складова частина навчального часу здобувача. Тривалість семестру визначається навчальним планом та графіком навчального процесу.

Навчальний курс - завершений період навчання здобувача протягом навчального року. Тривалість перебування здобувача на навчальному курсі включає час навчальних семестрів, підсумкового контролю, канікул. Початок і закінчення навчання здобувача на конкретному курсі оформляються перевідним наказом.

Навчальний рік триває 12 місяців, розпочинається відповідно до дати зарахування до аспірантури/прикріплення поза аспірантурою і складається з навчальних днів, днів проведення підсумкового контролю, вихідних і святкових днів, канікул.

Мінімальна сумарна тривалість канікул упродовж навчального року становить 8 тижнів.

4. Навчально-методичне забезпечення підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні

Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні включає:

- освітньо-наукові програми спеціальностей;
- навчальні плани;
- індивідуальні плани роботи аспіранта (здобувача);
- навчально-методичні комплекси (робочі програми навчальних дисциплін, методичні вказівки, тематичні плани занять та лекцій, теми самостійної роботи, списки літератури, силабуси (за наявності) тощо

Підготовка на третьому (освітньо-науковому) рівні передбачає виконання особою відповідної освітньо-наукової програми за певною спеціальністю.

Освітньо-наукова програма (далі – ОНП) включає загальну інформацію, мету, характеристики ОНП, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми, можливості академічної мобільності, перелік компонент ОНП та їх логічну послідовність, форми атестації здобувачів вищої освіти, матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми, матрицю забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми (ОК).

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів на III рівні вищої освіти у ВНМУ ім. М.І. Пирогова включає чотири складових, що передбачають набуття здобувачем таких компетентностей: здобуття глибоких знань із спеціальності (групи спеціальностей), за якою

(якими) здобувач проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить не менш як 12 кредитів ЄКТС); оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить чотири — шість кредитів ЄКТС); набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності (орієнтовний обсяг такої освітньої складової становить не менш як шість кредитів ЄКТС); здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності (рекомендований обсяг такої навчальної складової становить шість — вісім кредитів ЄКТС).

Освітньо-наукова програма та навчальний план підготовки доктора філософії складаються з освітньої та наукової складових.

Навчальний план підготовки доктора філософії містить інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін (обсягом 30—60 кредитів ЄКТС), послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та кількість годин, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

ОНП та навчальний план формують чотири види компетентностей здобувача: глибинні знання із спеціальності, загальнонаукові (філософські), універсальні навички дослідника, мовні. ОНП та навчальний план включають 2 частини: обов'язкові (нормативні) навчальні дисципліни/освітні компоненти (ОК) та вибіркові навчальні дисципліни/вибіркові компоненти (ВК). Кожна частина включає цикл загальної підготовки (складається з блоків: загальнонаукових і мовних компетентностей та універсальних навичок дослідника) та цикл професійної підготовки. Забезпечення засвоєння циклу професійної підготовки відбувається шляхом поглибленого обов'язкового вивчення окремих дисциплін зі спеціальності (професійно-вибіркових) теоретичного та клінічного спрямування, а також вивченням вибірових спеціалізованих дисциплін (вибір дисциплін певного наукового напрямку відповідно до наукової школи, спеціалізації дисертаційного дослідження здобувача, його індивідуальних професійних та наукових потреб).

ОНП та навчальний план розробляються робочою групою на чолі з гарантом ОНП у складі кафедр, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня з відповідної спеціальності, схвалюється на засіданні наукової комісії та затверджується вченою ВНМУ ім. М.І. Пирогова. Термін дії ОНП - до 4 років.

Індивідуальний план роботи аспіранта (здобувача) формується на основі освітньо-наукової програми та навчального плану підготовки доктора філософії, містить 2 складові: індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником, затверджуються відділом аспірантури, докторантури, проректором з наукової роботи та Вченою радою ВНМУ ім. М.І. Пирогова протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури/ прикріплення поза аспірантурою.

Індивідуальний навчальний план роботи аспіранта/здобувача повинен містити перелік дисциплін за вибором здобувача в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості

кредитів ЄКТС. При цьому здобувачі мають право додатково вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і які пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням із своїм науковим керівником, проректором з наукової роботи та/чи керівником відповідного факультету/підрозділу, при цьому загальний обсяг не має перевищувати 60 кредитів. Засвоєння здобувачами навчальних дисциплін може відбуватися на базі ВНМУ ім. М.І. Пирогова, до якого зарахований здобувач, а також в рамках реалізації права на академічну мобільність - на базі інших закладів вищої освіти (наукових установ).

Навчання здобувачів здійснюється за індивідуальним навчальним планом, який розробляється на підставі навчального плану. В разі необхідності (академічна мобільність, дострокове завершення дисертації на 3-му році навчання, за станом здоров'я, що підтверджено відповідними документами, вагітність та пологи тощо) здобувачам надається можливість за власною заявою оформити індивідуальний графік навчання або складання підсумкового контролю. Заява, погоджена ректором (проректором з наукової роботи), та відповідні підтверджуючі документи, подаються до відділу аспірантури, докторантури.

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації. Здобувачі проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом часу підготовки в аспірантурі. Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи. Наукова складова включає планування і затвердження теми та термінів виконання наукового дослідження на засіданні Вченої ради.

Навчально-методичні комплекси включають робочі програми навчальних дисциплін, методичні вказівки, тематичні плани занять, тематичні плани лекцій, теми самостійної роботи, списки літератури, силабуси (за наявності) тощо.

Для кожної навчальної дисципліни, яка входить до освітньо-наукової програми підготовки здобувачів, на підставі навчального плану складається робоча навчальна програма з дисципліни, яка є нормативним документом ЗВО.

Робоча програма навчальної дисципліни з підготовки доктора філософії містить наступні складові: опис, предмет вивчення, міждисциплінарні зв'язки, мету та завдання, програмні результати навчання, очікувані результати навчання з дисципліни, програму та структуру дисципліни, теми лекцій, практичних/семінарських занять, самостійної роботи, медичної та педагогічної практики (за наявності), індивідуальні завдання, завдання для самостійної роботи, методи навчання та оцінювання, форми поточного та підсумкового контролю, методичне забезпечення, рекомендовану літературу.

Процес оновлення/створення нових робочих програм передбачає можливі етапи:

- виникнення потреби в змінюванні та ініціатива, що надходить від будь-кого з учасників освітнього процесу;
- створення робочої групи, що складається із зацікавлених сторін (викладачів, здобувачів та роботодавців);
- оцінювання змісту та структури існуючої програми;
- внесення необхідних доповнень у існуючу програму або розробка структури та змісту нової програми, яка відповідає новим вимогам; введення додаткових дидактичних одиниць, нових тем, видів робіт, спрямованих як на формування додаткових компетенцій (з

врахуванням найновіших наукових досягнень у відповідній галузі, оновлених державних і міжнародних стандартів лікування хворих, змін в освітніх програмах провідних медичних університетів світу) так і на удосконалення форм викладання;

- забезпечення ефективної навчально-методичної та наукової підтримки здобувачів;
- розробка процедур і засобів оцінки результатів навчання;
- моніторинг навчальних досягнень та успішності здобувачів (аналіз отриманих результатів контрольних заходів та оцінювання ОНП здобувачами та роботодавцями шляхом анкетування, проведення круглих столів);
- рецензування та затвердження оновленої програми відбувається послідовно: на засіданні кафедри, наукової комісії та Вченій раді університету.

Робочі програми навчальних дисциплін щороку розглядаються та затверджуються/перезатверджуються на засіданнях кафедр, відповідальних за їх створення з урахуванням ініціатив здобувачів та роботодавців, погоджуються на методичній раді чи науковій комісії та затверджуються на Вченій раді ВНМУ.

Методичні вказівки навчальних дисциплін включають програму дисципліни, навчальні цілі заняття з кожної теми (що здобувач повинен знати та вміти в результаті вивчення теми) та літературні джерела, інтернет-ресурси.

Методичні вказівки навчальних дисциплін щороку розглядаються та затверджуються/перезатверджуються на засіданнях кафедр, відповідальних за їх створення. В разі створення нових методичних вказівок після обговорення на засіданні кафедри методичні вказівки схвалюються на центральній методичній раді/науковій комісії.

Силабуси є стислим описом навчальної дисципліни, містить основні характеристики дисципліни і мають на меті допомогти здобувачу в організації його навчальної діяльності.

Навчально-методичні комплекси кожної навчальної дисципліни розміщується на сайті відповідної кафедри.

Строки перегляду навчально-методичних комплексів дисциплін визначаються тривалістю дії освітньо-наукової програми, навчального плану та/або рекомендаціями учасників освітнього процесу.

5. Навчально-методична документація кафедр

Навчально-методична документація кафедр для підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії:

- НМК: робочі програми навчальних дисциплін, методичні вказівки, тематичні плани занять та лекцій, теми самостійної роботи, списки літератури, силабуси (за наявності) тощо;
- Програми вступних іспитів за спеціальністю (науковим напрямком) – для кафедр-розробників програм вступних іспитів;
- Журнали обліку відвідувань та успішності аспірантів;
- Відомості обліку успішності (копії);
- Індивідуальні плани роботи аспірантів/здобувачів (копії) (за наявності здобувачів на кафедрі);
- Накази, розпорядження, вказівки, рішення КМУ, МОЗ України, МОН України, ректорату, відділу аспірантури, докторантури, що стосуються навчання здобувачів;
- Додаткові навчально-методичні матеріали за необхідності (матеріали для контрольних заходів, тексти лекцій, презентації тощо).

Програма вступного іспиту формується на основі програми підготовки магістра (спеціаліста) зі спеціальності, щорічно переглядається на засіданні кафедр, наукової комісії, затверджується Вченою радою (не пізніше ніж за три місяці до початку прийому документів).

На кафедрі розміщуються стенди з навчально-методичною документацією, яка також дублюється на веб-сторінці кафедри.

6. Форми навчання на освітньо-науковому рівні

Навчання здобувачів за ОНП здійснюється при наявності ліцензії на провадження освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти-за такими формами:

- очна (денна, вечірня) аспірантура – за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням) або за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав ВНМУ ім. М.І. Пирогова на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії);
- заочна (дистанційна) аспірантура – за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав ВНМУ ім. М.І. Пирогова на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії).
- здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою: особи, які професійно провадять наукову або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи у ВНМУ ім. М.І. Пирогова, мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза аспірантурою у ВНМУ ім. М.І. Пирогова без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці. Такі особи прикріплюються строком до п'яти років для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії у ВНМУ ім. М.І. Пирогова за відповідною спеціальністю.

Протягом строку навчання всі здобувачі повинні повністю та успішно виконати відповідну освітньо-наукову програму та навчальний план підготовки доктора філософії згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним планом роботи та захистити дисертацію.

Усі здобувачі незалежно від форми навчання зобов'язані відвідувати аудиторні заняття та проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені індивідуальним планом роботи та освітньо-науковою програмою.

7. Основні види навчальних занять

Основними видами навчальних занять для здобувачів ступеня доктора філософії є:

- лекції;
- практичні заняття;
- семінарські заняття;
- медична практика;
- педагогічна практика;
- контрольні заходи;
- самостійна робота здобувачів.

Лекція –форма проведення навчальних занять, призначена для засвоєння теоретичного матеріалу та постановки проблемних питань сучасної науки. Тематика лекцій визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Тематичний план лекцій розробляється відповідальною особою за підготовку здобувачів на кафедрі на кожний семестр, підписується завідувачем кафедри, затверджується проректором з наукової роботи.

Лекції проводяться лекторами - професорами і доцентами.

Практичне заняття – форма навчального заняття, при якій викладач організує детальний розгляд здобувачами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування.

Практичні заняття проводяться на відповідних кафедрах, за необхідності - в спеціально оснащених навчальних кімнатах, лабораторіях, операційних, перев'язочних, палатах біля ліжка хворого, симуляційному центрі.

Перелік тем практичних занять визначається робочою програмою навчальної дисципліни. Тематичний план проведення практичних занять складається відповідальною особою за підготовку здобувачів на кафедрі на кожний навчальний рік, підписується завідувачем кафедри і затверджується проректором з наукової роботи.

Практичне заняття включає постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю здобувачів, розв'язування завдань на засвоєння матеріалу і завдання на самопідготовку. Оцінки, одержані здобувачем за окремі практичні заняття, заносяться в журнал обліку відвідувань та успішності аспірантів і є складовими загальної підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Семінар – форма навчального заняття, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких здобувачі готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань.

Перелік тем семінарських занять визначається робочою програмою навчальної дисципліни. Тематичний план проведення семінарських занять складається відповідальною особою за підготовку здобувачів на кафедрі на кожний навчальний рік, підписується завідувачем кафедри і затверджується проректором з наукової роботи. Оцінки, одержані здобувачем за окремі семінарські заняття, заносяться в журнал обліку відвідувань та успішності аспірантів і є складовими загальної підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни.

Самостійна робота здобувача над засвоєнням навчального матеріалу з конкретної дисципліни може виконуватись у бібліотеці, навчальних кабінетах, лабораторіях, комп'ютерних класах, а також у домашніх умовах. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні практичних/семінарських занять.

Медична/лабораторна практика при вивченні спеціалізованих виборних дисциплін включає оволодіння принципами та технологіями інструментальних, лабораторних досліджень з обраної дисципліни, їх аналіз та інтерпретацію або участь в консультативному прийомі наукового керівника, професорів та доцентів кафедри, лікувальну роботу.

Педагогічна практика при вивченні спеціалізованих виборних дисциплін - здобувачі залучаються до підготовки матеріалів лекцій та практичних занять, відвідують лекції та практичні заняття, самостійно проводять практичні заняття.

Індивідуальна робота здобувача – може виконуватись за рішенням кафедри і у такому разі – відображатись в робочій програмі вивчення дисципліни, є понадплановою творчою роботою за завданням викладача або завідувача кафедри, за виконання такої роботи здобувачу можуть нараховуватись додаткові бали (але не більше 5 % від максимально можливого балу).

Аудиторне навантаження вивчення дисципліни становить не менше, ніж 1/4 від загального освітнього навантаження, визначеного для цієї дисципліни. Навчальний час для самостійної роботи здобувача, визначається навчальним планом і становить не більше, ніж 3/4 загального обсягу часу для вивчення конкретної дисципліни (для спільних дисциплін різних ОНП та спеціалізованих дисциплін).

8. Методи навчання здобувачів

Методи навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії:

- вербальні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж, консультація, наукова дискусія (суперечка);
- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- практичні (проведення експерименту, виконання графічних та інших, відповідно до змісту дисципліни, робіт, робота в клініці, в симуляційному центрі, медична/лабораторна та педагогічна практики, участь в тренінгах, майстер-класах тощо);
- пояснювально-ілюстративні або інформаційно-рецептивні (надання готової інформації науковим керівником та її засвоєння здобувачами);
- метод проблемного викладу (кейс-метод, навчання здобувачів на проблемних ситуаціях з метою підготовки до роботи в реальних умовах практичних лікувальних закладів);
- частково-пошуковий або евристичний (оволодіння окремими елементами пошукової діяльності: науковий керівник формулює проблему, здобувач – гіпотезу);
- дослідницько-інноваційний (організація науковим керівником пошукової творчої діяльності здобувачів шляхом постановки нових проблем і проблемних завдань).

9. Методи та форми оцінювання (контролю) здобувачів

Методи оцінювання (контролю) здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії:

- за охоптом здобувачів: фронтальний, індивідуальний, парний, груповий;
- за способом реалізації: усний, письмовий (реферат), тестовий;
- за використанням засобів навчання: контроль за допомогою друкованих засобів, об'ємних засобів (моделей, муляжів, тренажерів, апаратів), технічних засобів, комп'ютерних систем у тому числі з підтримкою мультимедійних файлів (комп'ютерного тестування на програмі МОЗ України ELEX за фахом);
- за способом організації: підсумковий контроль, контроль науковим керівником, відділом аспірантури, докторантури, взаємоконтроль, самоконтроль;
- за рівнем стандартизації: стандартизований, нестандартизований.

Підсумковий контроль здобувачів проводиться у формах екзамену, диференційованого заліку або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом та робочою програмою навчальної дисципліни.

Здобувач вважається допущеним до підсумкового контролю з конкретної навчальної дисципліни (екзамену, диференційованого заліку або заліку), якщо він виконав всі види робіт (відвідав лекції, засвоїв теми всіх семінарських та практичних занять, оволодів практичними навичками з дисципліни), передбачені навчальним планом.

Система оцінювання освітньої підготовки здобувачів включає: поточний та підсумковий контролю. Оцінка з дисципліни визначається як сума оцінок підсумкового контролю та поточної успішності. Поточна успішність та підсумковий контроль оцінюються у балах за діючими на період створення робочих програм інструкціями, відображеними в основних положеннях з організації навчального процесу в ВНМУ ім. М.І. Пирогова і затвердженими рішеннями Вченої ради ВНМУ.

Форми поточного контролю відображаються в робочих програмах дисциплін. Викладач проводить оцінювання знань кожного здобувача на кожному практичному/семінарському занятті.

Результати підсумкового контролю вивчення дисципліни вносяться в відомість обліку успішності та в індивідуальні плани роботи аспірантів/здобувачів.

Система та критерії оцінювання:

Форма підсумкового контролю успішності навчання (для іспиту/диференційованого заліку): оцінка з дисципліни здобувача складається з суми балів поточного контролю та балів, отриманих за іспит/ залікове заняття.

Форма поточного контролю успішності навчання (для іспиту/диференційованого заліку): сума балів поточного контролю визначається на основі оцінок поточної навчальної діяльності здобувача із всіх тем за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно)

Форма підсумкового контролю успішності навчання (для заліку): залікові бали здобувача складаються з суми балів поточного контролю, отриманих під час занять.

Форма поточного контролю успішності навчання (для заліку): Оцінка з дисципліни визначається за результатами поточної навчальної діяльності здобувача із всіх тем за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) з подальшим перерахунком у 200-бальну шкалу.

Критерії оцінювання кожної теми (для іспиту/диференційованого заліку/заліку):

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Оцінювання самостійної роботи (для іспиту/диференційованого заліку).

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при проведенні іспиту/диференційованого заліку.

Оцінювання самостійної роботи (для заліку).

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною

роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

Критерії оцінювання під час проведення іспиту/диференційованого залікового заняття:

Оцінка "відмінно" (80-71) виставляється у випадку, коли здобувач під час співбесіди та виконання отриманого завдання відповів на всі поставлені (екзаменаторами в разі іспиту) запитання з дисципліни у повному обсязі, може проілюструвати відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих несуттєвих неточностей.

Оцінка "добре" (70-61) виставляється за умови, коли здобувач під час співбесіди та виконання отриманого завдання добре відповідає і добре розуміє всі поставлені (екзаменаторами) запитання з дисципліни, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих допущених помилок.

Оцінка "задовільно" (60-50) ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту поставлених (екзаменаторами) під час співбесіди запитань, виконав отримане завдання і продемонстрував задовільний рівень розуміння та вмінь. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням кількості допущених помилок.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Розрахунок рейтингових балів (для іспиту/диференційованого заліку).

Шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (200 балів) для дисциплін, що закінчуються заліком та Шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (120 балів) для дисциплін, що закінчуються підсумковим контролем, прийнята рішенням Вченої ради ВНМУ протокол №2 від 28.09.10.

Інструкція оцінювання іспитів та диференційних заліків згідно рішення Вченої Ради ВНМУ від 27.09.2012 р. (в основних положеннях з організації навчального процесу).

Якщо підсумковий контроль є іспитом, він проводиться згідно розкладу іспитів. Якщо підсумковий контроль є диференційованим заліком, він проводиться на останньому занятті за розкладом. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач під час іспиту/контролю, складає 80.-Підсумковий контроль вважається зарахованим, якщо здобувач набрав не менше 50 балів.

Оцінка за іспит/диференційоване залікове заняття відповідає шкалі: оцінка «5» - 80-71 бал, оцінка «4» - 70-61 бал, оцінка «3» - 60-50 балів.

Поточна успішність вираховується за весь курс вивчення дисципліни, середня арифметична оцінка переводиться у бали згідно 120-бальної шкали.

Отримані бали за поточну успішність та іспит/залікове заняття додаються і визначають оцінку з дисципліни. Ця сума відповідає фіксованій шкалі оцінок: оцінка «5» 200-180 балів, оцінка «4» - 179-160 балів, оцінка «3» 159-122 бали.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену/ диференційованого заліку
180-200	A	Відмінно

170-179,99	B	Добре
160-169,99	C	
141-159,99	D	Задовільно
122-140,99	E	
	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Система перерахунку балів отриманих здобувачами (для заліку).

Форма контролю і система оцінювання знань з дисципліни здійснюється відповідно до вимог програми дисципліни та інструкції, прийнятої рішенням Вченої ради ВНМУ протоколом №2 від 28.09.2010 року. Шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (200 балів) для дисциплін, що закінчуються заліком прийнята рішенням Вченої ради ВНМУ протокол №2 від 28.09.10.

Вивчення предмету закінчується заліком, який відбувається на останньому за розкладом занятті. Оцінювання знань відбувається наступним чином: сума всіх поточних оцінок ділиться на кількість практичних занять. Отримане середнє значення оцінки переводиться у бали згідно єдиної універсальної шкали перерахунку традиційних оцінок з 5-бальної системи у рейтингові бали (200 балів). Для дисциплін, що закінчуються заліком, залік ставиться при мінімальній кількості балів 120.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою Для заліку
180-200	A	зараховано
170-179,9	B	
160-169,9	C	
141-159,9	D	
120-140,99	E	
	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Порядок відпрацювання пропущених аудиторних занять, повторного проходження контрольних заходів

Пропущені лекції, практичні, семінарські заняття здобувач відпрацьовує своєму викладачу, або викладачу, призначеному завідувачем кафедри, за погодженням графіком. Якщо дисципліна для певної групи аспірантів певного курсу вичитана, здобувач, який пропустив її з поважних причин, має право отримати у відділі аспірантури, докторантури Perezдаточну відомість успішності аспірантів та долучитись до вивчення дисципліни з іншою групою/курсом за погодженням з викладачем та/або завідувачем кафедри. Підсумкова успішність такого здобувача буде зафіксована викладачем в Perezдаточній відомості. Відпрацювання пропущених занять проводяться протягом робочого дня з відміткою про відпрацювання в журналі обліку відвідувань та успішності аспірантів певної групи.

Здобувачам, які в день, визначений за розкладом для складання контрольного заходу, отримали незадовільну оцінку або не з'явилися, може бути надано право перескладання іспиту/диференційованого заліку за індивідуальним графіком, який надається за заявою здобувача. Повторне складання іспиту/диференційованого заліку відбувається за участю комісії, допускається не більше двох разів і узгоджується з відділом аспірантури, докторантури.

11. Процедури документального оформлення результатів успішності здобувачів

Викладач, який викладає дисципліни на третьому (освітньо-науковому) рівні зобов'язаний ретельно вносити відомості до:

- журналів обліку відвідувань та успішності аспірантів;
- відомостей обліку успішності;
- індивідуальних планів роботи аспірантів/здобувачів.

Журнали обліку відвідувань та успішності аспірантів зберігаються 5 років на відповідних кафедрах.

До початку терміну контролю відділ аспірантури, докторантури забезпечує формування бланків відомостей обліку успішності з навчальних дисциплін третього (освітньо- наукового) рівня.

Після проведення підсумкового контролю відповідна кафедра подає заповнений примірник відомостей обліку успішності у відділ аспірантури, докторантури. Копія відомостей обліку успішності зберігається на відповідній кафедрі.

12. Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів

Здобувач має право на оскарження процедури проведення та/або результатів контрольних заходів. Здобувач подає апеляцію про порушення встановленого порядку проведення контрольного заходу з відповідної навчальної дисципліни (в день іспиту) або про незгоду з виставленими балами безпосередньо в день усного/комп'ютерного контрольного заходу або в день оприлюднення результатів письмового контрольного заходу. Заява, подана у інший день, до розгляду не приймається. Для розгляду справи за наказом ректора (проректора з наукової роботи) створюється апеляційна комісія з викладачів кафедри та представників відділу аспірантури, докторантури. До комісії можуть бути залучені викладачі інших кафедр, якщо вони є фахівцями з даної дисципліни, інші учасники освітнього процесу. Про дату і місце проведення засідання представник відділу аспірантури, докторантури повідомляє здобувача та членів комісії. На засіданні комісії обов'язкова присутність здобувача та осіб, які проводили контрольний захід. Комісія розглядає апеляцію не більше 2-х робочих днів і виносить одне з рішень: відхилення апеляції або задоволення апеляції. Рішення комісії оформлюються спеціальним протоколом.

13. Процедура вибору навчальних дисциплін

Процедура вибору навчальних дисциплін відбувається шляхом заповнення здобувачем форми для вибору (паперової чи електронної), наданої відділом аспірантури, докторантури.

Здобувачі першого року навчання здійснюють вибір впродовж місяця після зарахування, здобувачі старших курсів навчання - до 20 травня поточного навчального року обирають дисципліни з переліку, наданого відділом аспірантури, докторантури для наступного року навчання. Здобувач, який не зареєструвався відповідно до вказаних термінів, записується на навчальні дисципліни за рішенням відділу аспірантури, докторантури. Формування груп для виборних дисциплін відбувається наступним чином: для освітніх компонентів професійного спрямування - незалежно від кількості здобувачів в групі, для решти виборних дисциплін – якщо не укомплектується група, здобувачу надається можливість вивчення дисциплін, на які група сформувалась або надається можливість вивчити обрану дисципліну в наступному навчальному році чи з групою здобувачів іншої форми навчання.

Обрані дисципліни здобувач відображає в індивідуальному плані роботи.

14. Процедура запобігання та врегулювання конфлікту інтересів на освітньо-науковому рівні

У випадку виникнення конфліктної ситуації, пов'язаної з навчанням на III (освітньо-науковому) рівні, за мотивованою заявою викладача/здобувача відбувається розгляд ситуації науковою комісією, яка за необхідності може залучати інші структурні підрозділи для вирішення конфлікту. Комісія вповноважена також приймати рішення про зміну оцінки/наукового керівника чи проведення додаткових перевірок результатів навчання/обставин ситуації тощо.

15. Відрахування, переривання навчання, поновлення та переведення аспірантів/здобувачів

Порядок переведення, відрахування та поновлення аспірантів, надання аспірантам академічної відпустки, а також зміни джерела фінансування та форми навчання регламентується відповідними нормативними документами у сфері освіти.

Підставами для відрахування аспіранта/здобувача є:

- завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою;
- власне бажання;
- переведення до іншого навчального закладу;
- невиконання або порушення строків виконання індивідуального плану роботи без поважних причин, передбачених законодавством може бути підставою для ухвалення Вченою радою рішення про відрахування аспіранта;
- порушення умов договору, укладеного між ВНМУ ім. М.І. Пирогова та аспірантом;
- порушення правил внутрішнього розпорядку ВНМУ ім. М.І. Пирогова може бути підставою для ухвалення Вченою радою рішення про відрахування аспіранта;
- інші випадки, передбачені чинним законодавством.

Особа, яка раніше навчалася в аспірантурі за державним замовленням і не захистилася або була відрахована з неї достроково, має право на повторний вступ до аспірантури за державним замовленням лише за умови відшкодування коштів, витрачених на її підготовку, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

Здобувач має право на перерву в навчанні у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання освітньо-наукової програми (з причин відповідно до чинного законодавства, зокрема за станом здоров'я, вагітністю, пологами тощо). Таким здобувачам надається академічна відпустка

в установленому порядку. Навчання чи стажування в освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних) може бути підставою для перерви у навчанні, якщо інше не передбачено міжнародними актами чи договорами між закладами вищої освіти.

Аспірант, відрахований з ВНМУ ім. М.І. Пирогова до завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою, має право на поновлення на навчання в межах ліцензованого обсягу.

Здобувачу, який відрахований з аспірантури ВНМУ ім. М.І. Пирогова, видається академічна довідка встановленого зрізця. До академічної довідки вносяться відомості про зараховані навчальні дисципліни – обсяг у кредитах та оцінки за національною шкалою та шкалою ЄКТС. Навчальні дисципліни, з яких здобувач одержав незадовільні оцінки, до академічної довідки не вносяться.

Поновлення осіб до складу аспірантів здійснюється наказом ректора з урахуванням форми навчання.

16. Визнання результатів навчання здобувачів, отриманих в інших закладах вищої освіти (наукових установах)

Здобувачі, які переводяться до ВНМУ ім. М.І. Пирогова з інших закладів вищої освіти або приймають участь у програмах академічної мобільності мають право на перезарахування результатів вивчених освітніх компонентів. Порядок перезарахування результатів регламентується Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

Вчена рада ВНМУ ім. М.І. Пирогова має право прийняти рішення про визнання набутих здобувачем в інших закладах вищої освіти (наукових установах) компетентностей з однієї чи декількох навчальних дисциплін (зарахувати кредити ЄКТС), обов'язкове здобуття яких передбачено освітньо-науковою програмою підготовки доктора філософії. Перезарахування здійснюється на підставі наданого здобувачем документа (зокрема, академічної довідки) з переліком та результатами вивчення дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про форму контролю, завіреного в закладі-партнері.

17. Атестація

Атестація здобувачів ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації згідно вимог чинного законодавства. Атестація здійснюється відкрито та публічно. Здобувач допускається до захисту дисертації тільки після виконання освітньо-наукової програми. Процедури і етапи допуску до публічного захисту регламентовані відповідними Положеннями, затвердженими Вченою радою ВНМУ ім. М.І. Пирогова.

Як форма контролю виконання ОНП застосовується проміжна та річна атестація, яку здобувачі проходять двічі на рік і яка включає:

- кафедральний контроль - звітування на засіданні кафедри про виконання індивідуального плану роботи аспіранта/здобувача у листопаді-грудні та квітні-травні кожного навчального року
- контроль комісією відділу аспірантури, докторантури під головуванням ректора (проректора з наукової роботи). За необхідності залучаються наукові керівники здобувачів. Під час атестації здобувачі звітують про хід виконання індивідуального плану роботи аспіранта/здобувача, надаючи такі документи: атестаційний лист, звіт, витяг з протоколу засідання

кафедри, витяг з протоколу Вченої ради про планування, первинну документацію наукових досліджень, список публікацій, індивідуальний план та календарний план з відмітками про виконання. Також здобувачі звітують перед членами атестаційної комісії щодо успіхів та труднощів виконання навчального та наукового планів. Результати атестації розглядаються та затверджуються на засіданні Вченої ради ВНМУ.

Документом, який засвідчує присудження ступеня доктора філософії є диплом доктора філософії державного зразка.